

LEGEA "DĂRII ÎN PLATĂ"

APLICARE A TEORIEI IMPREVIZIUNII

Dragoș Bogdan

Senior Partner, STOICA & Asociații

București, 2017

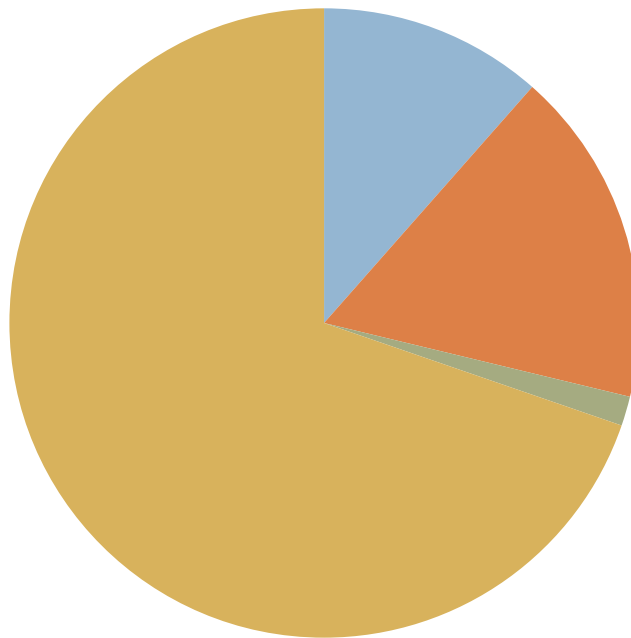

- **Date din practică;**
- **De la ”*darea în plată*” la ”*impreviziune*”
și condițiile acesteia;**
- **Aspecte procedurale.**

Date din practică

- **15 județe + București;**
- **3594 litigii: contestații la notificări + acțiuni directe pentru stingerea creanței (art. 8 alin. 5).**

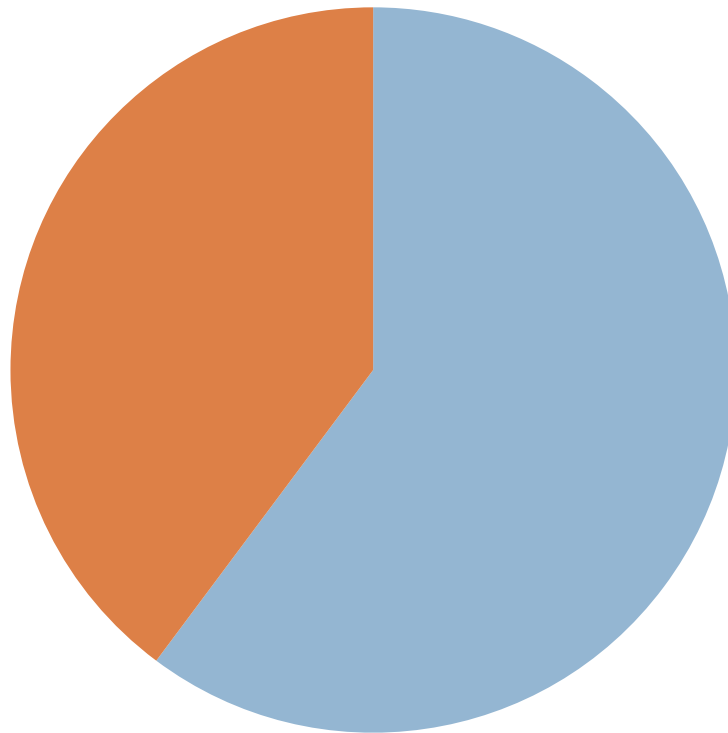

- Solutionate in prima instanta: 593
- Decizii încă suspendate pentru decizia Curții: 890
- Decizii repuse pe rol: 78
- Total: 3594

Date din practică

Soluționate în primă instanță: 593

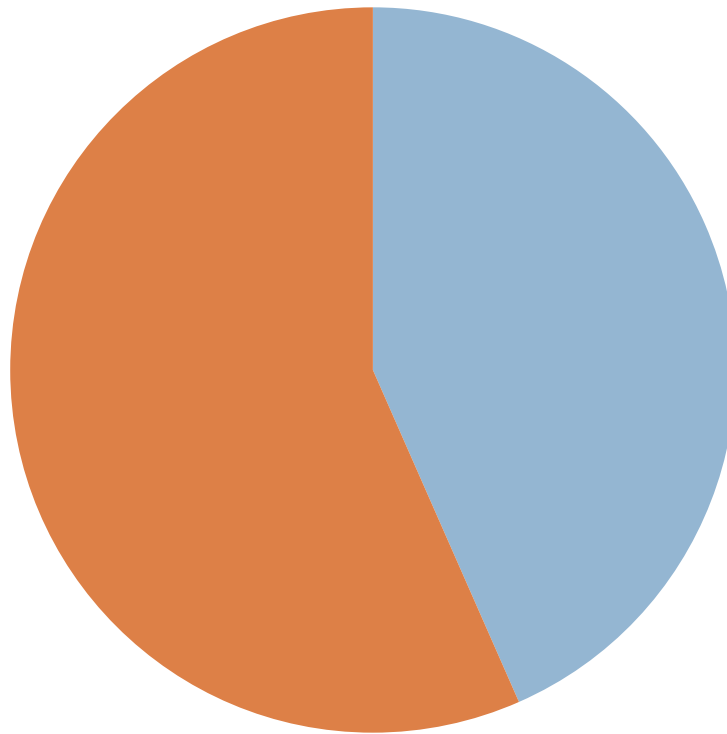
■ Favorabile băncilor: 357

■ Nefavorabile băncilor: 236

Date din practică

Soluționate în primă instanță: 593;

■ Anterioare deciziei CC: 250

■ Ulterioare deciziei CC: 326

Acțiuni pe art. 8 alin. 5 (dec. 639)

Judecătorie	Soluționare favorabilă anterioară	Soluționare favorabilă ulterioară	Soluționare nefavorabilă anterioară	Soluționare nefavorabilă ulterioară
Sector 1	1	4	0	0
Sector 2	1	6	0	0
Sector 3	1	5	1	0
Sector 4	0	3	0	0
Sector 5	0	8	2	2
Sector 6	4	10	0	0
Cluj-Napoca	0	0	0	0
Judecătoria Iași	0	5	0	0
Judecătoria Brașov	5	4	5	1

Contestații formulate de bănci

Judecătorie	Soluționare favorabilă anterioară	Soluționare favorabilă ulterioară	Soluționare nefavorabilă anterioară	Soluționare nefavorabilă ulterioară
Sector 1	18	10	5	4
Sector 2	0	5	1	1
Sector 3	8	13	13	5
Sector 4	5	6	8	7
Sector 5	8	13	6	5
Sector 6	2	17	9	2
Cluj-Napoca	1	2	0	1
Iași	1	9	5	8
Brașov	17	12	13	2

De la “darea în plată” la “impreviziune”

- Legea “dării în plată” – filtrată constituțional prin deciziile Curții Constituționale nr. 623, 638, 639 și 695 din 2016;
- Deciziile CC nr. 638 și 639 – situația bunurilor deja executate silit; art. 8 alin. 5 din lege;
- Decizia CC nr. 623 – esențială: constituie o lectură obligatorie a legii ce este văzută ca un caz de aplicare a instituției impreviziunii.
- Decizia 62/2017 – conversia creditelor în franci elvețieni;

Impreviziunea

- Nereglementată ca atare în vechiul Cod civil; definită în jurisprudența:
*”(...) un eveniment excepțional și exterior ce nu putea fi prevăzut în mod rezonabil la data încheierii contractului în privința **amplorii și a efectelor sale**, ceea ce face excesiv de oneroasă executarea obligațiilor prevăzute de acesta” - §96 dec. CC.*
- Definiție oarecum similară în art. 1271 din noul Cod civil;
- Aplicarea anterioară de către instanțe – destul de sporadică; importanța deciziei CC.

Impreviziunea – Curtea Constituțională

- **Condiție obiectivă: o cauză excepțională** ("eveniment excepțional și exterior" §96) ce determină schimbarea împrejurărilor existente la încheierea contractului:
  - "ce trece dincolo de puterea de prevedere a contractanților" (riscuri inerente și riscuri supraadăugate) și
  - Dezechilibrează grav raportul între prestațiile părților ("excesiv de oneros");
  - Niciuna din părți nu este culpabilă de apariția evenimentului;

Impreviziunea – Curtea Constituțională

- **Condiția subiectivă:** buna credință în executarea contractului (§§ 95, 96, 99) – diferențierea între debitorii de bună și de rea credință, adică între cei care **nu pot** și cei care **nu vor** să plătească;
- **Condiția mixtă:** caracterul vădit injust al obligării debitorului la executarea prestației:
*”Ca principiu general, echitatea se manifestă sub două aspecte: **obiectiv** - denumind principiul exactei compensații cu implicarea egalității de tratament - și **subiectiv** - însemnând luarea în considerare a unei situații particulare, de regulă, slăbiciunea unei părți contractante.” - § 99.*

Exemple de "impreviziuni" invocate

- *"criza economică"* – Iași;
- *"devalorizarea monedei naționale față de moneda creditului, respectiv euro"* – Botoșani;
- *"pierderea locului de muncă"* – Brașov;
- *"scăderea veniturilor"* – Vatra Dornei;
- *"agravarea stării de sănătate"* – Cluj;
- *"divorțul urmat de plata pensiei de întreținere"* – Craiova;
- Legea nr. 118/2010, care a condus la scăderea veniturilor salariale ale debitorilor cu 25%; aprecierea monedei euro față de moneda națională; devalorizarea bunului ipotecat. – București

Aspecte procedurale

- Notificarea și obligația de negociere – negociere efectivă cu privire la noua realitate (§97); neînțelegere între părți cu privire la condiții (§ 100);
- Căi în care poate fi invocată/contestată impreviziunea:
  - ▣ Contestația la notificare;
  - ▣ Acțiunea debitorului pentru adaptarea/ încetarea contractului;
- Dovada – sarcina probei revine debitorului;
- Soluții posibile pentru judecători:
  - ▣ Adaptarea contractului (reechilibrarea contractului § 98):
    - Reducerea valorii rămase de restituit (inclusiv prin stabilirea unui curs de schimb diferit în cazul creditelor în franci elvețieni – exemplu recent);

Aspecte procedurale

- Reșalonarea restituirii.
- Prelungirea termenului de restituire;
- Suspendarea plății ratelor pe un termen de grație;
- Suspendarea/reducerea dobânzilor, comisioanelor.
- Încetarea contractului: în cazuri cu totul excepționale; utilitatea socială (§ 97)?
- Darea în plată forțată - mai este posibilă?
- Prescripția: nu are loc o repunere în termenul de prescripție, în virtutea Legii nr. 77/2016.

Concluzie

- Practica judiciară – la început, cu sincopete aferente;
- Situația debitorilor este mai rea decât ar fi fost în dreptul comun:
  - ▣ Condiții suplimentare (250.000 euro, consumator, locuință, etc.)
  - ▣ Nu au inițiativa procesuală în declanșarea litigiului privind contestația;
  - ▣ Mare parte dintre aceștia au primit decizia CC după notificare și introducerea contestației.

Vă mulțumesc!